

Cofnodion

Pwyllgor Craffu ar Berfformiad – Partneriaethau

Dyddiad: Dydd Mercher, 24 Chwefror 2021

Amser: 5.00 yp

Presennol: Cyngorwyr J Clarke (Cadeirydd), S Marshall, G Berry, M Linton, J Hughes a K Whitehead

Yn bresennol: Beverly Owen (Cyfarwyddwr Strategol (Lle)), Tracy McKim (Rheolwr Polisi a Chynnwys Partneriaeth), Nicola Dance (Uwch Swyddog Polisi a Phartneriaeth), Ellie Howard, Sarah Morgan (Prif Swyddog Addysg), Andrew Powles (Pennaeth Addysg Cynorthwyol - Engagac Ellie Howard (Hyfforddai Graddedig)

Ymddiheuriadau: Cyngorwyr M Spencer, R Mogford a T Suller

1 Datganiadau o ddiddordeb

Dim.

2 Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 2020-21 Perfformiad Ch2

Mynychwyr:

- **Steve Ward – Arweinydd Ymyrraeth BGC ar gyfer Cynnig Casnewydd**(Casnewydd yn Fyw)
- **William Beer – Arweinydd Ymyrraeth BGC ar gyfer Cymunedau Cryf Gwydn**(Ymgynghorydd Tîm Iechyd Cyhoeddus y GIG)
- **Beverley Owen – Yn cyflenwi ar gyfer Arweinydd Ymyrraeth y BGC ar gyfer Teithio Cynaliadwy**(Prif Weithredwr Cyngor Dinas Casnewydd)
- **Steve Morgan – Arweinydd Ymyrraeth BGC ar gyfer Mannau Gwyrdd a Diogel**(Cyfoeth Naturiol Cymru)
- **Nicola Dance – Yn cyflenwi ar gyfer Arweinydd Ymyrraeth BGC ar gyfer Sgiliau Cywir**(Uwch Swyddog Polisi a Phartneriaeth)
- **Harriet Bleach-** Cyfoeth Naturiol Cymru
- **Tracy McKim**– Rheolwr Polisi, Partneriaeth a Chynnwys

Rhoddodd ymgynghorydd Tîm Iechyd y Cyhoedd drosolwg o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC), gan egluro mai eu rôl yw sicrhau bod partneriaeth Casnewydd yn Un yn gweithredu'n gyson â 5 ffordd allweddol o weithio: hirdymor, atal, integreiddio, cydweithio a chynnwys. Eglurwyd ei bod yn bwysig dadansoddi a ydym ar y trywydd iawn i gyflawni ein hamcanion llesiant, ac mae nifer o ddangosyddion i brofi hyn, a fydd yn cael eu hamlinellu yn y cyflwyniadau amrywiol.

Yna cyflwynodd yr ymgynghorydd gynrychiolwyr amrywiol ar gyfer y gwahanol ymyriadau a oedd yn cael eu cyflwyno.

Cynnig Casnewydd

Amlinellwyd agweddau allweddol ar Gynnig Casnewydd gan gynrychiolydd o Gasnewydd Fyw, gan gynnwys y siarter Creu Lle a statws y Faner Borffor (sydd bellach wedi'i hennill). Cydnabuwyd bod y pandemig wedi cael effaith ddifrifol ar Gynnig Casnewydd, oherwydd y gostyngiad yn yr economi nos a thwristiaeth. Wrth symud ymlaen, bydd adeiladu cyfoeth cymunedol, er mwyn sicrhau bod twf economaidd hirdymor yn aros o fewn Gwent, yn ogystal â ffocws ar y ddinas fel cyrchfan yn nodau allweddol hanfodol. Mae cefnogi lleihau allyriadau carbon, fel y gwelir yn y rhandaliad ynni adnewyddadwy yn y Felodrom, yn nod allweddol arall. Yn olaf, mae cefnogi twristiaeth a'r economi wledig i gyd yn rhan o gynlluniau'r dyfodol.

Mae Cynnig Casnewydd yn ddull hollgynhwysol. Y cwestiwn nawr yw sut mae ail-ganolbwyntio a bwrw ymlaen â hyn? Mae angen datblygu mesurau perfformiad allweddol newydd, a rhaid inni sicrhau ein bod yn ymgysylltu â'r sector ehangach wrth wneud hyn. Y nod canolog yw sicrhau bod Cynnig Casnewydd yn apelio at addysg, cyflogaeth a thwristiaeth, i ddangos bod Casnewydd yn lle gwych ac yn gyrchfan o'r radd flaenaf. Mae ymgysylltiad Cyngor Ieuentid Casnewydd wedi bod yn wych yn ystod Covid-19. Byddant yn adolygu Cynnig Casnewydd i sicrhau eu bod yn rhan o'r datblygiad hwn wrth symud ymlaen. (Eglurwyd bod yr Arweinydd wedi dwyn y cam hwn ymlaen).

Nawr, rydym am ddangos bod y cyngor a'r BGC yn estyn allan at ddefnyddwyr gwasanaethau a dinasyddion. Bydd yn bwysig gwneud cynnydd drwy gydweithio. Bydd hyn yn cael ei adolygu i sicrhau bod Cynnig Casnewydd yn berthnasol i bawb yn y ddinas.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Gofynnodd aelod a allai'r cardiau sgorio adlewyrchu'r ffordd y mae'r DPA yn tueddu. Hy os yw rhywbeth yn cael ei raddio'n wyrdd, mae'n bosibl y gallai fod yn tueddu i lawr ac felly gallai fod mewn perygl. Cydnabu'r cadeirydd fod hwn yn sylw defnyddiol.
- Gofynnodd yr aelodau ble mae'r BGC yn gweld eu hunain yn symud ymlaen gydag adferiad?

Atebodd cynrychiolydd Casnewydd Fyw, gan ddweud ei fod wedi siarad â'r Gweinidog Hamdden a Diwylliant ynghylch hyn. Holodd am gynllun rheoli Cymru i ddod allan o Covid-19 o haen 4 i haen 1. Bydd yna hefyd system haenau mini/rhai fesul cam wrth i hyn fynd yn ei flaen, yn hytrach na bod popeth yn agor ar unwaith. Gofynnwyd am amserlen gan sectorau lluosog, felly mae awgrym o sut y byddwn yn dechrau rhywfaint o'r gwaith hwn. Er enghraifft, bydd angen rhybudd ymlaen llaw ar y sector twristiaeth a digwyddiadau â thocynnau ynghylch pryd y caniateir iddynt agor er mwyn paratoi. Yn yr un modd, mae cael hyder y cyhoedd ar yr adeg hon yn her. Mae pryder gan y cyhoedd ar hyn o bryd oherwydd yr amrywiad newydd, a diffyg eglurder ynghylch hyn a sut mae'n lledaenu. Yn gobeithio cael rhagor o eglurder ar ganllawiau ar hyn gan LIC ddydd Gwener.

- Dywedodd yr Aelodau fod llawer o grwpiau'n tyfu ar lawr gwlad yng Nghasnewydd, er enghraifft grwpiau gweithredu lleol. A oes ffordd y gallwn ddod â'r partneriaethau hyn

i bwynt canolog - ee os oes prosiect lleol da o un ardal, a allai fod addysgu a dysgu ar gyfer ardal arall sydd am wneud peth tebyg? Lle mae gennym enghreifftiau da o lwyddiant, a ellid rhoi'r rhain mewn un lle? Byddai hyn hefyd yn dangos yr holl waith sy'n digwydd ar draws y ddinas.

Atebodd y cynrychiolydd o Gasnewydd Fyw fod angen inni fwrw ymlaen â'r syniad hwn. Mae posibilrwydd y gallai fod fforwm digidol lle gellid llunio hwn gyda'i gilydd. Mae'r arweinydd yn cadeirio grŵp yr wythnos nesaf ar gyfer Cynnig Casnewydd lle gellid trafod hyn. Mae'n bwysig cwestiynu a yw gweledigaeth Cynnig Casnewydd yn dal yn briodol ac ystyried ai dyma y mae trigolion lleol ei eisiau. Gallai'r fforwm digidol hwn gynorthwyo gyda hyn.

Cytunodd y Prif Weithredwr â sylwadau'r Aelod yma a gofynnodd i'r pwyntiau gweithredu hynny gael eu codi ynghylch dysgu lleol.

Ymyrraeth Mannau Gwyrdd a Diogel

Cyflwynodd cynrychiolydd o Cyfoeth Naturiol Cymru y prosiectau ar gyfer manau gwyrdd a diogel. Mae'r prosiectau sy'n rhan o'r ymyriad wedi ehangu a datblygu'n dda er gwaethaf Covid-19. Mae'n bwysig sôn am lwyddiant y rhwydwaith - mae nifer y partneriaid o fewn hwn wedi cynyddu.

Un o'r amcanion oedd cyhoeddi e-gylchlythyrau, ac mae'r ddau gyntaf o'r rhain bellach wedi'u dosbarthu'n llwyddiannus. Eglurwyd hefyd y cynnig ariannu a gyflwynwyd ar gyfer prosiect Green Arc, mapio Seilwaith Gwyrdd ac Ymarfer Cwmpasu Presgripsiynu Gwyrdd.

Roedd rhai risgiau a ystyriwyd, ond ni ddaeth y rhain i'r amlwg. Un risg oedd diffyg cyfranogiad yn y prosiect, ond ni wireddwyd hyn. Un arall oedd nad oedd manau gwyrdd yn cael eu hamddiffyn yn ddigonol; mae hyn yn parhau i fod yn risg ond yn cael ei liniaru. Y risg olaf oedd effaith Covid-19, fodd bynnag mae'r tîm wedi gweithio'n dda yn rhithwir, felly nid yw'r risg hon wedi'i gwireddu.

O ran y mesurau perfformiad allweddol, yr unig fesur 'coch' oedd ar gyfer Gweithdai Rhwydwaith yn y chwarter blaenorol. Fodd bynnag, esboniwyd nad yw hwn bellach yn goch yn y chwarter presennol, gan fod gweithdy ym mis Tachwedd a 3 arall ar y gweill. Mae gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i herio ein hunain yn fwy - nid mesur niferoedd yn unig yw'r mesurau perfformiad ond hefyd ansawdd. Mae'r grŵp yn edrych i newid a gwella'r KPMs hyn. Bu dull cydweithredol a chydgyhyrchiol yn ystod y misoedd diwethaf. Mae'r ymyriad hwn yn her fawr i Gasnewydd ond mae hefyd yn gyfle gwych.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Mynegodd yr aelodau eu cefnogaeth i'r prosiect manau gwyrdd. Holodd un aelod yn benodol a yw Betws yn isel ar fannau gwyrdd - a ellid meintio'i'r wybodaeth hon?

Atebodd cynrychiolydd Cyfoeth Naturiol Cymru, gan ddweud bod yna brosiect i fapio'r seilwaith gwyrdd sydd gennym ni, yn ogystal â'r prosiect arc gwyrdd. Fodd bynnag, mae hyd yn oed mwy o gyfleoedd ar gael a byddai'n croesawu clywed am syniadau sydd gan aelodau a'u cymunedau. Mae Covid-19 wir wedi amlygu cymaint y mae pobl yn gwerthfawrogi manau gwyrdd. Mae'n bwysig cydnabod bod gan ardaloedd mwy difreintiedig lai o fynediad i fannau gwyrdd.

Ymatebodd cynrychiolydd arall o Cyfoeth Naturiol Cymru (Harriet Bleach) ynglŷn â Betws. Ar hyn o bryd mae'n gweithio gyda chanolfan dysgu cynnar Betws, sy'n gweithio tuag at ddatblygu coetir sy'n eiddo i CNC. Mae llawer o'r tir a reolir yn Betws yn eiddo i Gyngor Dinas Casnewydd/Cartrefi Dinas Casnewydd, felly bydd y sefydliadau hyn yn allweddol wrth reoli hynny. Cydnabu ei bod yn bwysig gwella fynediad i'r manau agored hynny.

Atebodd yr Aelodau i ddweud bod angen i ni nodi'r manau gwyrdd sydd gennym, angen tynnu sylw at ble y gall preswylwyr fynd, lle gall pobl gael mynediad mewn gwirionedd a lle y caniateir.

Atebodd cynrychiolwyr CNC eu bod yn gobeithio datblygu ap i hyrwyddo manau gwyrdd lleol gyda gwybodaeth ategol.

- Soniodd yr Aelodau fod llawer o bobl yn dilyn cynlluniau rhedeg soffâ i 5K yn ddiweddar. A oes modd hyrwyddo llwybrau lleol da (ee 5K/10K) i bobl sy'n gwneud hyn? Gan ystyried grwpiau cerdded hefyd, sut y gellir hyrwyddo'r rhain? Hefyd eisiau ystyried agwedd garddio manau gwyrdd - sut gall y BGC gefnogi hyn - byddai hyn yn dda i iechyd meddwl.

Atebodd cynrychiolydd CNC fod Couch to 5K wedi cael ei gychwyn trwy hyrwyddo gan gyfryngau cymdeithasol. Hefyd mae rhywfaint o ddadansoddi wedi'i wneud am ardd breifat yng Nghasnewydd, sy'n dangos bod llawer o'r math hwn o ofod.

Atebodd ymgynghorydd Tîm Iechyd y Cyhoedd hefyd, gan fynegi bod hyn yn cysylltu â rhagnodi gwyrdd - gerddi cymunedol, rhandiroedd ac ati. Mae hyn yn cael ei adolygu ar hyn o bryd.

- Gofynnodd yr Aelodau, pan fo lleoedd y mae angen inni eu diogelu, sut yr ydym yn datblygu banc tir cymunedol neu NCC ar gyfer parthau yr ydym am eu cadw'n rhydd o ddatblygiad? Sut gallwn ni fod yn gwarchod yr ardaloedd hyn?

Eglurodd cynrychiolydd CNC mai un o'r heriau i hyn yw darparu adnoddau ar gyfer hyn, ond ni ddylem ei ddiystyru. Mae CNC yn awyddus i archwilio'r cyfleoedd hyn fel partneriaeth, yn enwedig ar gyfer ardaloedd o Gasnewydd lle nad oes cymaint o fannau gwyrdd.

- Gofynnodd yr Aelodau, ynghylch ardal Ringland, a fydd mwy o leoedd rhandir? Hefyd, mae angen mwy o le ar gyfer gweithgareddau chwaraeon lleol, sut gallwn ni helpu'r grwpiau hyn fel partneriaeth? Mae problemau hefyd gydag ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y coetir.
Atebodd y Prif Weithredwr y byddwn yn dod yn ôl at y materion ward penodol hynny ac y bydd y swyddogion perthnasol yn ymateb.
Eglurodd ymgynghorydd Tîm Iechyd y Cyhoedd eu bod wedi bod yn edrych ar lwybrau diogel i'r ysgol i gael pobl allan i gerdded yn y gymuned. Posibilrwydd gyda'r ardal coetir i ystyried beth y gallem ei wneud, o bosibl defnyddio syniadau o'r hyn a wnaed yn Dyffryn gyda chyswllt Dyffryn. Eisiau ystyried sut y gall cymunedau adennill y manau hyn.

Ymyrraeth Cymunedau Cryf a Gwydn

Cyflwynodd yr ymgynghorydd o Dîm Iechyd y Cyhoedd yr eitem hon. Mae'r ymyriad hwn yn ymwneud â dod â grwpiau cymunedol, grwpiau gwirfoddol a chyrrff cyhoeddus ynghyd i weithio ar sail partneriaeth leol - nid atebion o'r brig i lawr ond yn hytrach atebion sy'n cael eu harwain gan y gymuned. Mynegwyd yr awydd am ddull seiliedig ar asedau. Bu llawer o heriau i hyn oherwydd Covid-19, oherwydd bod llawer o hybiau cymunedol, llyfrgelloedd ac ati wedi cau. Mae'r tîm wedi bod yn edrych ar effaith y pandemig ar wahanol rannau o'r gymuned, yn enwedig grwpiau â nodweddion gwarchoddedig.

Mae cyllidebu cyfranogol wedi'i threialu yn Ringland, ac mae'r bwrdd iechyd wedi buddsoddi £150,000 yn y fenter hon. Mae hyn yn galluogi grwpiau i bleidleisio ar y materion sydd o bwys iddynt fel cymuned. Bydd cyfarfod ar-lein ddiwedd mis Mawrth i drafod hyn, gyda ffocws ar ailadeiladu cymdeithasol ac adferiad dros y 12 mis nesaf.

Eglurwyd bod gweithio seiliedig ar le wedi arwain at ffurfio cydweithfeydd lles yn Ringland ac yn Pill. Y syniad tu ôl i hyn yw adeiladu ar asedau sy'n digwydd yn naturiol - yr adeiladau, y

bobl, y rhai sy'n weithgar yn eu hardal leol, mannau gwyrdd ac ati. Mae un prosiect a gyflwynir ar gyfer 'rhagnodi cymdeithasol' - ee grwpiau cymdeithasol/cymunedol lleol y gall pobl cael eu cyfeirio ato os ydynt yn profi anawsterau iechyd meddwl.

Mae Lockdown wedi amlygu parodrwydd pobl i wasanaethu fel gwirfoddolwr i gefnogi pobl sydd angen cymorth. Yn ystod cyfnod adfer Covid-19, mae'r tîm am adeiladu ar y gweithgaredd dinesig hwn a manteisio'n fwy ar yr ased gwirfoddoli hwn.

Yn olaf, mae'r cyfyngiadau symud wedi tynnu sylw at y broblem gydag allgáu digidol sy'n peri risg o ehangu anghydraddoldebau. Mae'r tîm yn gweithio gyda Chymunedau Digidol Cymru i sicrhau nad yw'r bwlch yn ehangu i'r rhai na allant fforddio band eang neu dabledi/gliniaduron gartref.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Roedd yr aelodau eisiau mynegi eu cytundeb gyda'r angen i brosiectau gael eu harwain gan y gymuned. Rydym am gefnogi'r grwpiau hynny i ddatblygu. Eisiau mynegi ansawdd a'r cyflwyniad a diolch i'r tîm iechyd cyhoeddus am hyn.

Atebodd ymgynghorydd Tîm Iechyd y Cyhoedd mai dyma wir ethos eu gwaith ac mae'n falch iddo gael ei gydnabod.

- Gwnaeth yr aelodau sylwadau ynghylch effaith anghyfartal Covid-19 ar ardaloedd cyfoethocach a llai cefnog y ddinas. Sut mae ymadfer o hyn ac annog pobl ar ôl cyfnod mor hir o ynysu?

Atebodd ymgynghorydd Tîm Iechyd y Cyhoedd drwy ddweud y bydd hybiau cymdogaeth yn hanfodol yn hyn o beth.

- Dywedodd aelodau fod pandemig wedi taflu goleuni ar y gwaith y mae'r hybiau cymdogaeth yn ei wneud. Amlygwyd pa mor hoffus a pharchus ydynt yn y gymuned. Mae hwn wedi bod yn un o wir bethau cadarnhaol y pandemig.

Yr Ymyrraeth Sgiliau Cywir

Cyflwynodd yr Uwch Swyddog Polisi a Phartneriaeth yr Ymyrraeth Sgiliau Cywir ar ran Guy Lacey, sy'n arwain y bwrdd. Mae partneriaeth y bwrdd hwn wedi bod yn llwyddiannus iawn dros y flwyddyn ddiwethaf. Un gweithgaredd allweddol fu adolygu'r gwaith 'sgiliau cywir'. Mae hwn wedi'i ddatblygu drwy ystyried argymhellion Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Teimlwyd bod ffocws rhy gyfyng ar les economaidd - felly nawr mae gwaith 'Sgiliau Cywir' yn cynnwys lles cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol. Bellach mae tri llinyn allweddol o weithgarwch a gyflwynwyd yn eu tro.

Y cyntaf o'r meysydd yw sgiliau i gefnogi sectorau twf economaidd hirdymor. Y prif ddarn o waith sy'n gysylltiedig â hyn yw digwyddiad 'Cynllunio ar gyfer gyrfaoedd digidol' ar gyfer disgyblion blwyddyn 9. Mae hwn bellach yn ddigwyddiad rhithwir. Rydym wedi ceisio cynnwys busnesau a chyflogwyr allweddol o Gasnewydd – gan gyflwyno pethau cyffrous o'r sector digidol. Mae lefelau cyfranogiad gan gyflogwyr wedi bod yn galonogol iawn. Mae yna fusnesau bach yn ogystal â chyflogwyr mawr yn cymryd rhan. Cynhelir y digwyddiad hwn ganol mis Mawrth. Wedi hynny, gellir cadw'r deunydd hwn (hy cyflwyniadau fideo ac ati) i ddisgyblion barhau i'w ddefnyddio er eu budd.

Yr ail faes yw lleihau ac atal anfantais a chynyddu cyfle cyfartal. Y prif ffocws ar gyfer y maes hwn yw helpu pobl ifanc i beidio â bod mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEET) - y llynedd roedd Casnewydd yr ail isaf yng Nghymru ar gyfer blwyddyn 11 NEET sy'n dangos cynnydd mawr. Mae cynllunio ar y gweill ar gyfer dosbarth meistyr Gyrfaoedd yn y Sector Ffilm sydd wedi'i anelu at bobl ifanc 18-30 oed sy'n NEET ac sydd dan anfantais mewn rhyw ffordd. Pwrpas yw eu gwneud yn ymwybodol o gyfleoedd gyrfa yn ogystal ag arwain at

gyfleoedd hyfforddi. Mae'r cynlluniau wedi gorfod newid ac mae hyn wedi gorfod troi'n rhithwir yn lle hynny, roedd hyn yn siomedig ond yn bwysig i gyflawni hyn fel peilot eleni.

Trydydd llinyn y gwaith yw ehangu'r maes sgiliau y tu hwnt i les economaidd. Troi'r ffocws at ddysgu oedolion a helpu pobl i fyw bywyd yn dda. Mae hyn yn ymwneud â lles cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol, ac mae'n cynnwys datblygu sgiliau fel llythrennedd carbon a datblygu Sgiliau Cyfrwng Cymraeg. Mae'r prosiect Reach Restart yn rhan o hyn, sy'n arbennig ar gyfer y rhai sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol, er enghraifft ffoaduriaid neu geiswyr lloches.

O ran y Dangosyddion Perfformiad Allweddol, mae'r dangosyddion NEET wedi'u gosod ar Gyfartaledd Cymru ar hyn o bryd. Mae ailgychwyn cyrhaeddiad yn 'ambr' oherwydd effaith Covid-19 ar weithgareddau. Bydd gweithgaredd newydd yn cael ei ehangu yn fuan.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Dywedodd yr aelodau eu bod yn falch iawn o'r newyddion mai Casnewydd oedd yr ail isaf yng Nghymru ar gyfer ffigurau NEET. Cydnabuwyd efallai y bydd yn fwy amlwg ar ôl i gyfyngiadau gael eu codi beth fu gwir effaith Covid-19.

Ymyrraeth Teithio Cynaliadwy

Cyflwynodd y Prif Weithredwr yr Ymyrraeth Teithio Cynaliadwy. Mynegwyd bod cynnydd sylweddol wedi bod o ran yr ymyriad hwn dros y misoedd diwethaf.

Mae 3 cham yn yr agenda teithio cynaliadwy. Y cyntaf yw bod y BGC i fod yn hyrwyddwyr teithio cynaliadwy. Mae 23 o sefydliadau sector cyhoeddus wedi ymrwmo i siarter teithio cynaliadwy. Mae'r ymrwymadau'n cynnwys hyrwyddo beicio, trafndiaeth gyhoeddus ayyb. Mae eleni wedi rhoi'r cyfle i ailosod yr agenda o ran teithio cynaliadwy.

Yr ail gam yw blaenoriaethu cerdded a beicio ar gyfer teithio. Bu ymgyrch cysylltiadau cyhoeddus i annog pobl i deithio'n gynaliadwy. Roedd hwn yn argymhelliad arwyddocaol gan y Comisiwn Burns ac mae'n rhan annatod o waith y BGC. Mae 3 ysgol wedi bod yn cymryd rhan yn y rhaglenni teithio llesol. Braff nodi bod gan Newport Transport 16 o fysiau allyriadau isel yn cael eu cludo a thryciau cerbydau trydan newydd.

Y trydydd cam yw cyflwyno pwyntiau gwefru ar gyfer cerbydau trydan ledled y ddinas. Mae rhan olaf hyn o amgylch tacsis, yn awyddus i ddatblygu pwyntiau gwefru ar gyfer tacsis. I gloi, mae llawer o waith da wedi'i wneud i gefnogi trafndiaeth gynaliadwy yng Nghasnewydd.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Roedd yr aelodau am bwysleisio'r canlyniadau cadarnhaol hyd yn hyn a diolch i'r tîm am eu gwaith. Mynegwyd bod atebion i gynaliadwyedd yn aml yn bethau bach iawn, fel cael pobl i newid arferion bach. Mae'n bwysig cydnabod bod newidiadau bach yn gwneud gwahaniaeth hefyd. Sut gallwn ni wella ein hymagwedd at hyn?

Cytunodd y Prif Weithredwr â'r pwynt hwn. Mae hyn yn ymwneud â newid cenhedlaeth. Mae ffyrdd newydd o weithio wedi'u dangos, nawr yw'r amser sydd ei angen arnom i gymryd yr awenau. Swm y rhannau llai fydd yn cael yr effaith fwyaf oll. Bydd y rhwydwaith teithio llesol yn rhan enfawr o hyn, gan annog pobl i wneud y teithiau llai hyn heb y car. Sicrwydd y bydd y sylwadau hyn yn cael eu hanfon yn ôl at Ceri.

Atebodd yr Aelodau i ddweud bod mentrau fel Green Caerllion yn cael eu sefydlu - sut y gallem fod yn manteisio ar hynny? Atebodd y Prif Weithredwr, gan fynegi ein

bod yn ddibynol iawn ar gyfranogiad cymunedol i'n helpu i gyrraedd y nod yr ydym am ei gyrraedd.

Atebodd cynrychiolydd CNC i bwysleisio pwysigrwydd newidiadau ymddygiadol yn hanfodol. Mae angen i ni ddeall beth fydd ei angen i bobl newid eu hymddygiad.

- Gwnaeth yr aelodau sylwadau ynghylch cerbydau trydan. Sut allwn ni fod yn fwy effeithlon wrth ddefnyddio cerbydau trydan wrth symud ymlaen? A ydym yn edrych ar ffynonellau ynni adnewyddadwy i danio hyn fel nad ydym yn defnyddio tanwyddau ffosil? A all fod rhywbeth yn ymwneud â thocynnau bws er enghraifft- dangos i bobl y cyfraniad y maent wedi'i wneud i'r agenda werdd, arian oddi ar docyn bws (cyfwerth â cherdyn coffi) ayb.- hy defnyddio 'pwyntiau gwyrdd' i wobrwyo 'gwyrdd' ymddygiad?

Atebodd y Prif Weithredwr ein bod yn gweithio gyda phartneriaid o ran cynllun ynni. Mae trafodaethau ar y gweill ynghylch teithio cynaliadwy a sut mae hyn yn cyd-fynd â'r agenda ehangach mewn perthynas â newid yn yr hinsawdd.

Cytunodd cynrychiolydd CNC fod y syniad hwn o 'bwyntiau gwyrdd' yn syniad da - bydd yn siarad â chydweithwyr i ddeall beth sydd eisoes yn ei le a beth arall y gellid ei ddatblygu.

- Holodd yr Aelodau sut i ystywto ac arloesi'r cynllun gydag awgrymiadau arloesol sy'n cael eu codi?

Cytunodd y Prif Weithredwr â hyn - mae cyfleoedd ar gyfer arloesi nad ydynt bob amser yn cael eu dal. Sut mae cyfleu hyn mewn ffordd wahanol? Dywedodd ymgynghorydd Tîm lechyd y Cyhoedd ei bod yn bwysig ystyried sut y gallwn ddod ag astudiaethau achos i mewn i gynnwys y profiad dynol ochr yn ochr â'r cerdyn sgorio. Bydd y rhain yn amlygu materion anodd y mae angen i ni weithio mewn partneriaeth â'n gilydd arnynt - rhaid mynd i'r afael â nhw gyda'n gilydd. Mae gennym y cryfder hwn o berthynas o fewn y partneriaethau nad oedd gennym o'r blaen.

Atebodd yr aelodau na fyddent am weld y syniadau da hyn yn mynd ar goll. Oherwydd ansawdd y mewnbwn, sut mae newid y cynllun presennol i helpu'r cyfeiriad y mae'n mynd iddo? Atebodd ymgynghorydd Tîm lechyd y Cyhoedd fod adolygiad blynyddol o'r amcanion. Roedd y cynllun presennol yn seiliedig ar asesiad manwl o'r anghenion lles. Datblygodd hyn restr allweddol o flaenoriaethau. Pwysleisiodd yr aelodau gyfleoedd i wella ond nid yw hyn yn feirniadaeth o'r holl waith da sydd wedi digwydd.

- Gofynnodd yr aelodau pa addasiadau sy'n unigryw i bandemig a beth fydd ar ôl? A beth yw'r heriau wrth symud ymlaen yn y tymor byr, canolig a hir?

Atebodd ymgynghorydd Tîm lechyd y Cyhoedd gan ddweud bod trawsnewid digidol wedi bod yn enfawr. Yn ogystal, mae teithio cynaliadwy, nid teithio ar gyfer cyfarfodydd ac ati wedi gwella. Mae gweithgarwch dinesig i gefnogi pobl agored i niwed hefyd wedi bod yn bwysig.

Atebodd y Prif Weithredwr mai'r brif her fydd yr economi. Sut ydym ni'n cefnogi adfywiad yr ôl troed economaidd yng Nghasnewydd? Mae'n bwysig canolbwyntio ar y cadarnhaol yn gyntaf ac yn bennaf. Mae meithrin cydberthnasau a gwydnwch cymunedol wedi bod yn bethau cadarnhaol allweddol.

Esboniodd ymgynghorydd Tîm lechyd y Cyhoedd fod pobl yn gorfod ailddyfeisio eu dyfodol, nawr mae'r ffocws ar y bobl hyn. Mae'r tîm sgiliau cywir yn ceisio helpu i fynd i'r afael â hyn. Bydd hyn yn allweddol i adferiad economaidd. Mynegodd yr aelodau ei bod yn gadarnhaol iawn clywed bod y bartneriaeth yn cryfhau yn hytrach na gwanhau.

Casgliadau:

1. Nododd y Pwyllgor y perfformiad o fewn Perfformiad Cynllun Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer Chwarter 2 yn Atodiadau 1 i 5.

1. Nododd y Pwyllgor Gofnodion y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 8 Rhagfyr 2020 yn Atodiad 6.

2. Gwnaeth y Pwyllgor y sylwadau a ganlyn i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus:

- a) Roedd y Pwyllgor yn dymuno mynegi eu diolch a'u diolchgarwch am y gwaith a wnaed yn y cyflwyniadau hyn, a'r holl waith sydd wedi'i wneud drwy Covid-19.
- a) Gwnaeth y Pwyllgor sylw bod egni a bywiogrwydd wedi bod yn agwedd allweddol ar hyn. Roedd y Pwyllgor hefyd yn falch o glywed am gryfder y BGC, a nododd ei bod yn galonogol iawn deall bod eu partneriaeth wedi cryfhau. Gwnaed sylw ychwanegol bod yna arwyddion clir iawn o weithio mewn partneriaeth ardderchog a bod y BGC yn amlwg yn dîm da iawn.
- b) Rhoddodd y BGC hyder i'r Pwyllgor fod yr hyn yr oeddent yn ei ddweud yn wir. Roedd teimlad gwirioneddol eu bod yn gydgysylltiedig. Mae gallu aelodau tîm i gamu i mewn dros eraill yn dangos cryfder y bartneriaeth a gwaith tîm gwirioneddol dda.
- c) Mae'r Pwyllgor yn edrych ymlaen at weld y cynlluniau a'r mentrau hyn yn symud ymlaen.
- d) Hoffai'r pwyllgor i'r BGC ystyried sut y gallant ymestyn amrywiaeth a chynhwysiant wrth symud ymlaen. Dylid cynnwys barn pobl ifanc lle bynnag y bo modd ac mae annog y Cyngor leuenctid yn hanfodol gan mai dyma'r dyfodol ac mae'r pwyllgor am ganmol eu cyfranogiad eisoes.

3 Cynllun Busnes Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA) 2021 - 2022

Gwahoddedigion:

Ed Pryce -Cyfarwyddwr Cynorthwyol y Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA):

Polisi a Strategaeth

Sarah Davies - Prif Gynghorydd Her (EAS)

Hayley Davies-Edwards – Prif Gynghorydd Her (EAS)

Sarah Morgan - Prif Swyddog Addysg

Cyflwynodd y Prif Swyddog Addysg y tîm GCA a'u hadroddiad. Mae EAS yn cynrychioli'r 5 sir yn Ne Cymru i ddarparu lefel uchel o gefnogaeth i'n hysgolion a'n dysgwyr. Bydd y cynllun busnes yn cael ei gyflwyno. Mae hwn wedi'i ddatblygu i fynd i'r afael â materion penodol Casnewydd, yn enwedig gyda Covid-19 mewn golwg.

Cyflwynodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol EAS adroddiad EAS. Pwysleisiwyd bod hyn yn ymwneud â phartneriaeth, gan fod y GCA yn gweithio mewn partneriaeth agos â phob un o'r 5 ALI. Eifen allweddol y cynllun hwn yw dysgu gwersi o'r pandemig a symud ymlaen gyda gobaith. Nid iaith cau bylchau a diffygion dysgu yw'r iaith y mae arweinwyr ysgolion yn ei defnyddio.

Mae'r cynllun hwn wedi'i wneud i gefnogi swyddogaeth statudol yr ALI. Cynlluniwyd y cynllun hwn i fod yn hyblyg i ddiwallu anghenion ysgolion penodol. Rhaid inni ystyried sut y bydd ysgolion yn cael eu cryfhau o'r pandemig; mae angen adeiladu ar yr hyn sydd wedi gweithio'n dda, yn enwedig yr amgylchedd rhithwir. Rhaid i'r cydbwysedd rhwng her a chefnogaeth fod yn gywir, gan ei bod yn hollbwysig parhau i fod yn sensitif i anghenion yr ysgolion.

Amlygodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol EAS y newid o gasglu data eleni - nid oes data o arholiadau allanol eleni. Bydd yn bwysig felly canolbwyntio ar agwedd pobl ar berfformiad, ac anghenion penodol disgyblion ac ysgolion. Mae cynlluniau datblygu ysgol yn rhan hanfodol o hyn.

Mae'r blaenoriaethau strategol yn y cynllun hwn yn ymwneud ag ymrwymiad i weithio mewn partneriaeth. Maent yn canolbwyntio ar y profiad dysgu ac ansawdd yr addysgu a'r dysgu ar draws ysgolion. Yn ogystal, mae ffocws ar sgiliau hanfodol fel Saesneg, Mathemateg, a sgiliau cymdeithasol. Rydym am ystyried y ffordd orau i ni fynd i'r afael ag anghenion dysgwyr – nid drwy fynd i'r afael â nhw fel grwpiau cyfan ond fel unigolion. Mae angen mynd i'r afael ag effaith problemau iechyd corfforol a meddyliol yn ystod Covid-19. Yn ogystal, rydym yn edrych ar gynllun cwricwlwm newydd.

Mae blaenoriaethau llesiant hefyd yn elfen allweddol o hyn. Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar ddysgwyr difreintiedig ac agored i niwed. Mae rhaglenni hyfforddi a mentora i'w gweithredu ar sail ranbarthol a chenedlaethol. Eisiau gwerthfawrogi ystod o nodweddion sy'n ehangach na chanlyniadau diwedd cyfnod allweddol.

Mae rhagamcanion grant ariannol ansicr o hyd. Er nad oes unrhyw beth sylweddol o chwith yn cael ei ragweld, rydym 3 mis yn ddiweddarach gyda rhagamcaniad grant terfynol nag arfer. Mae disgwyl i GCA glywed gan Lywodraeth Cymru yr wythnos nesaf i gadarnhau'r ffigurau i ysgolion. Erys ansicrwydd ynghylch y pandemig ond mae'r EAS yn anelu at liniaru'r risg hon cymaint â phosibl. Bu gostyngiad rheoledig ym mhroffil staff y GCA dros amser, sy'n adlewyrchu bod mwy o staff mewn ysgolion yn cael eu hariannu gan y GCA nag o'r blaen.

Gofynnodd yr Aelodau i'r canlynol:

- Diolchodd yr aelodau i'r cyflwynwyr am yr adroddiad cynhwysfawr hwn, gan gydnabod cymhlethdod y gwaith hwn. Mae'r gwaith y mae'r GCA yn ei wneud yn cael ei werthfawrogi'n fawr. Mae hwn yn adroddiad cryf mewn cyfnod heriol iawn.
- Gwnaeth yr Aelodau sylwadau mewn perthynas ag ochr y bartneriaeth i bethau, gan nodi bod yna gynlluniau adfer lleol. A yw'r GCA yn hapus eu bod yn gallu mynd o gwmpas pob un o'r 5 cynllun adfer lleol?

Atebodd cyfarwyddwr cynorthwyol y GCA fod cyfarfodydd rheolaidd rhwng y GCA a'r ALI – credwn fod y partneriaethau hyn yn gryf ac mae'r GCA yn credu y gallant ddiwallu anghenion pob un o'r 5 awdurdod lleol.

- Gwnaeth yr aelodau sylwadau mewn perthynas ag anghenion iechyd meddwl disgyblion. Beth sydd ar y gweill i athrawon gefnogi hyn? A oes codi ymwybyddiaeth i gefnogi hyn ar gyfer llywodraethwyr, sut y gallant gefnogi ysgol a staff?

Eglurodd y Prif Swyddog Addysg fod Arweinwyr Cynhwysiant yr ALI (Katy Rees) yn cyfarfod ag arweinwyr disgyblion agored i niwed ar draws ysgolion, i sicrhau nad oes unrhyw ddyblygu o ran dulliau gweithredu. Mae'r GCA yn darparu hyfforddiant pecyn cymorth iechyd meddwl, tra bod yr ALI yn darparu cwnsela mewn ysgolion. Mae lluo o waith iechyd meddwl wedi'i adeiladu'n ofalus ar lefel strategol.

Dywedodd cyfarwyddwr cynorthwyol y Gwasanaeth Cyflawni Addysg fod cefnogaeth ar gael i lywodraethwyr. O fewn y pellter a'r arweiniad cyfunol i lywodraethwyr, elfen allweddol o hyn yw'r elfen lles. Mae cynllunio ar y gweill ar gyfer cynhadledd llywodraethwyr ar gyfer lles.

- Gofynnodd yr aelodau a oedd yr hyn a ddysgwyd o'r pandemig wedi'i ddal yn unrhyw le? Dylid nodi'r 'gweithredoedd dewrder' sydd wedi digwydd ar draws y pandemig fel canlyniadau cadarnhaol.

Dywedodd cyfarwyddwr cynorthwyol GCA fod y wefan 'dysgu o bell a dysgu cyfunol' wedi'i datblygu, sy'n arddangos astudiaethau achos i ddathlu'r llwyddiannau hyn. Dywedodd Prif Gynghorydd Her y GCA fod grŵp gorchwyl a gorffen wedi'i ddatblygu. Yfory mae sesiwn dysgu o bell a chyfunol lle bydd ysgolion yn arddangos eu llwyddiannau. Mae 'Dathlu, rhannu, cefnogi, adolygu' yn rhaglen beilot newydd. Mae ysgolion wedi creu cyflwyniadau o arloesedd eu gwaith dysgu o bell a dysgu cyfunol. Bydd hyn yn rhoi'r cyfle i ysgolion stopio ac adlewyrchu'r hyn y maent wedi'i gyflawni. Fel rhanbarth rydym am ddysgu oddi wrthynt. Roedd yr aelodau'n dymuno sicrhau bod yr holl waith da yn cael ei ddal a'i wobrwyo yn unol â hynny.

- Gwnaeth yr aelodau sylwadau ynghylch dychwelyd i normal gyda dysgu cyfunol. A fydd newidiadau i ddysgu cyfunol yn y dyfodol? Beth yw'r gwersi a ddysgwyd y byddwn yn ceisio addasu iddynt?

Atebodd cynrychiolydd GCA mai dyma'r sgwrs sy'n digwydd mewn ysgolion nawr. Mae'n gyffredin iawn i ysgolion ddweud bod hyn wedi newid eu harfer am byth. Enghraifft o hyn fu gwell hyblygrwydd, a bod pobl wedi addasu'n dda i ddefnyddio technoleg. Mae pob ysgol yn meddwl ar y llinellau hyn. Cyfeiriodd Prif Gynghorydd Her EAS at y wefan dysgu o bell a dysgu cyfunol unwaith eto. Mae cydweithrediadau a wnaed gan Goleg Gwent wedi'u mireinio ymhellach, ac ni fyddant yn cilio oddi wrth hyn yn y dyfodol.

- Gofynnodd yr aelodau beth yw'r dyfodol tybiedig o ran y sefyllfa ariannol?

Dywedodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol EAS na fu unrhyw ffyrlo oherwydd ei fod yn gorff a ariennir yn gyhoeddus. Maent wedi canfod bod y GCA yn gallu gweithredu'n dda iawn yn rhithwir. Mae'r model cyflwyno i ysgolion wedi galluogi'r GCA i fod yn brysurach nag erioed. Bu rhai arbedion effeithlonrwydd ar deithio hefyd. Dywedodd Prif Gynghorydd Her y GCA fod effeithlonrwydd gwirioneddol gyda'r staff a ddefnyddir. Mae cymorth gan y Gwasanaeth Cyflawni Addysg wedi mynd i ysgolion i gefnogi lefelau staffio.

- Roedd yr aelodau eisiau deall sut y bu'n rhaid i'r bartneriaeth addasu. Beth sydd wedi'i ddysgu fel partneriaid?

Eglurodd cynrychiolydd GCA mai pwynt dysgu allweddol oedd bod dysgu da yn ddysgu da beth bynnag fo'r cyfrwng. P'un a yw disgyblion yn bersonol, gyda phecyn papur, ar-lein, neu'n rhyngweithio ag athrawon mewn sgwrs, mae plant yn ymateb pan fydd dysgu'n ddilys, yn ysgogol ac yn ddiddorol iddynt. Mae athrawon wedi addasu'n wych ac wedi ystyried y grefft o addysgu ar lwyfan gwahanol. Mae creadigrwydd ysgolion ac athrawon wedi bod yn wych. Nid oes ots beth sy'n digwydd, os yw'r dysgu yn ysgogol i'r plentyn.

Eglurodd prif gynghorydd her y GCA fod y GCA bellach yn gallu cynnig dysgu proffesiynol i ystod ehangach o bobl, ac ar alw, nawr oherwydd ein bod yn defnyddio hwn yn rhithwir. Mae presenoldeb mewn digwyddiadau rhwydwaith wedi gwella ar gyfer pobl na allant wneud digwyddiadau wyneb yn wyneb. Dywedodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol y GCA fod hyn wedi caniatáu iddynt gyfathrebu'n eglur, nid rhoi pwysau dim ond drwy gynnig pethau i ysgolion.

Casgliadau:

Cytunodd y Pwyllgor i anfon y Cofnod hwn ymlaen fel cofnod manwl o'i ystyriaeth o Gynllun Busnes GCA 2021-21 i'r Cabinet i'w ystyried, yn arbennig y sylwadau a'r canmoliaethau a ganlyn:

- Roedd y pwyllgor am estyn diolch enfawr i EAS a'r adran Addysg am yr holl waith sydd wedi digwydd
- Dywedodd y Pwyllgor ei bod yn galonogol iawn clywed am gryfder y bartneriaeth, ac am y gallu i addasu a'r hyn y maent yn ei ddysgu.
- Nododd y Pwyllgor ei bod yn amlwg iawn bod y GCA, yr Adran Addysg ac ysgolion yn dysgu gyda'i gilydd ac yn cymryd camau ymlaen. Mae'n amlwg bod partneriaeth gref rhwng y GCA a'r ALI, sy'n ymddangos yn hapus i gydweithio ac mae'r berthynas hon yn cryfhau ac yn cryfhau.
- Nododd y Pwyllgor fod y ddau sefydliad yn adnabod ysgolion Casnewydd yn dda. Mae'n amlwg eu bod yn siarad â'i gilydd am faterion ac mae ganddynt ddealltwriaeth dda. Dywedwyd nad felly y bu yn hanesyddol - mae ysgolion wedi dymuno gwella ar eu pen eu hunain. Dywedodd y Pwyllgor ei bod yn bwysig cynnal y rhagolwg newydd hwn wrth symud ymlaen.
- Roedd y Pwyllgor am ddweud ei bod yn bwysig i lywodraethwyr fod yn ymwybodol iawn o les ac iechyd meddwl myfyrwyr. Mae'n hanfodol bod ysgolion yn ymwybodol iawn o'r adnoddau sydd ar gael yno.

Terfynwyd y cyfarfod am 7.58 pm

Daeth y cyfarfod i ben am 7.58 pm